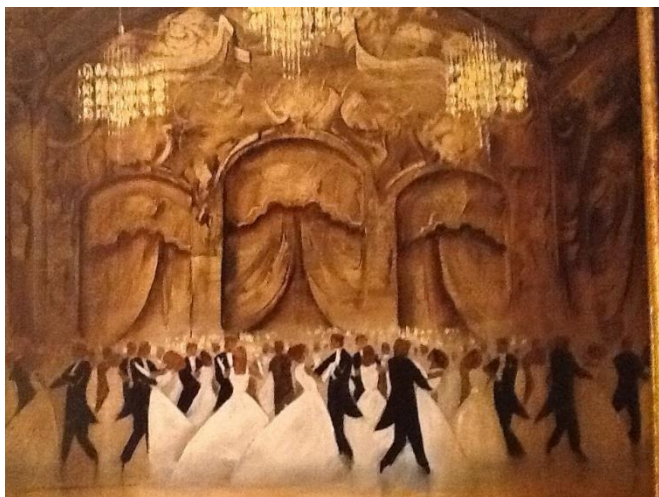

Bevakning av ny information om bioetik med fokus på hälso- och sjukvårdsetik. December 2022.

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Etikbevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Nyhetsbrevet skickas en gång/vecka till den som önskar prenumerera. Anmälan till marie.chenik@ki.se Varje månad publiceras en sammanställning av nyhetsbrevens på: [Praktiskt om etik | Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)

Synpunkter och förslag välkomnas!

Nu när 2022 snart är slut vill jag tacka er alla för att ni väljer att prenumerera på nyhetsbrevet. Ett extra stort tack riktar jag till de som ibland tar sig tid att skicka en hälsning med vänliga ord till mig. Sådant stöd är värdefullt. Då känns arbetet jag gör som något nyttigt för andra och därför meningsfullt.

I dessa tider vi lever i ser man hur människor anstränger sig för att allt ska bli så bra som möjligt för andra trots ogynnsamma förutsättningar. Det måste alltid finnas ett hopp om bättre tider!

*God Jul och Gott Nytt År!
Marie*

Le Grand Bal. Målning av Roger Surau. 1997.

Vecka 52

Photo by Si Thu Ye Myint. UN Human Rights. 2022.

Lars Rocksén skriver om sitt besök på COP27. [Konsekvenserna av våra beslut bärs av våra barn - Sjukhusläkaren \(sjukhuslakaren.se\)](#)

Regeringen. Proposition med en ny lag. ”Många äldre och personer med funktionsnedsättning har upplevt sig utestängda”. [Genomförande av tillgänglighetsdirektivet - Regeringen.se](#)

Debatt. Digitalisering. [Forskare: Det kontantlösa samhället har en mörk baksida | SvD Debatt](#)

Debatt. Gunnar C Hansson. Sverige utmärker sig genom att Läkemedelsverkets beslut överprövas av den statliga myndigheten TLV. [Professor: Myndigheten TLV bör avvecklas | SvD Debatt](#)

Dom i Högsta förvaltningsdomstolen. *Det krävs inte att det i det medicinska underlaget redovisas undersökningsfynd som bygger på annat än läkarens iakttagelser och uppgifter från den försäkrade.*

<https://www.domstol.se/globalassets/filer/domstol/hogstaforvaltningsdomstolen/2022/domar-och-beslut/5070-5071-21.pdf/>

Nu döms Staffan Bergström även för narkotikabrott. [Staffan Bergström döms efter att ha gett ALS-sjuk man sömnmedel \(lakartidningen.se\)](#)

I en reklamfilm från läkemedelsföretaget Pfizer uttalar sig en dermatolog positivt om ett av företagets läkemedel för atopisk dermatit. [Läkares uttalande i reklam inte etiskt okej – läkemedelsföretag straffas \(lakartidningen.se\)](#)

En tonåring som satt anhållen för brott fick inte rätt psykiatrisk bedömning, enligt en lex Maria-anmälan som Region Västmanland har gjort. [Läkarstudent på BUP-akut fick själv bedöma misstänkt psykisk störning \(lakartidningen.se\)](#)

Vårdanställda och vårdstudenter: Vi accepterar inte åtgärderna i Tidöavtalet. [4 006 vårdanställda: Vi vägrar ange våra patienter \(aftonbladet.se\)](#)

Shokoufeh Manouchehrpour. [”Vi måste kunna bevara och respektera våra etiska värderingar” - Sjukhusläkaren \(sjukhuslakaren.se\)](#)

Gemma Ware, Daniel Merino, Jennifer McCoy, Robert Talisse. [How to depolarise deeply divided societies – podcast \(theconversation.com\)](#)

The complex, sometimes dismaying experience of medical decision-making is the subject of several pieces in this, the November-December 2022, issue of the *Hastings Center Report*. [Hastings Center Report: Vol 52, No 6 \(wiley.com\)](#)

17th Annual Conference on Clinical Ethics and Consultation. *Clinical Ethics: Consultation and/or Education?* Dates: 7-10th June 2023. Università Cattolica del Sacro Cuore, Rome [ICCEC 2023 - HOME](#)

Vecka 51

Pressmeddelande. [Förstudie för alternativa metoder till tvångsåtgärder inom vården - Regeringen.se](#)

Pressmeddelande: [Sänkt åldersgräns för öppna insatser till barn utan vårdnadshavarens samtycke - Regeringen.se](#)

Ivo:s nationella tillsyn av sjukhusvården. [Ivo: ”Det här är inte värdigt svensk sjukvård” | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)

Smer har nyligen publicerat en text ”Kort om Hälsodata” som ger en snabb översikt över de etiska aspekterna. [Kort om Hälsodata \(smer.se\)](#)

Hannah Laustiola, generalsekreterare, och Thomas Avén, läkare och ordförande. [Läkare i världen: ”Vi tänker inte vara en del av migrationsministerns utrotningsprojekt” - Altinget - Allt om politik: altinget.se](#)

Tidöavtalet. [Hårda invandringpolitiken oroar läkare: »Ångrar att jag kom hit« \(lakartidningen.se\)](#)

Rasism. Debatt. [Kommer Sverige börja samla in jämlikhetsdata, jämställdhetsministern? - Altinget: Rikspolitik](#)

Rasismen i vården är ett akut problem. [Förlossningsvården i Sverige är rasistisk \(expressen.se\)](#)

Region Uppsala och andra som använder ett molnbaserat verktyg för samtal, till exempel Skype, bryter mot lagen. [Expert: Patientsamtal via molnbaserat Skype olagligt \(lakartidningen.se\)](#)

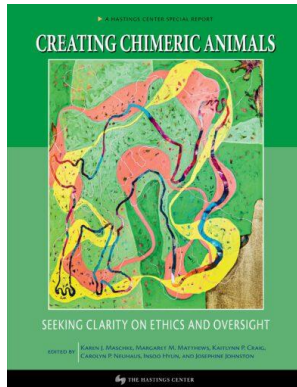
En kvinna som var könsstympad har polisanmält barnmorskan för att hon återförslöt underlivet som det såg ut innan förlossningen. [Barnmorska åtalas för könsstympning | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)

Thomas Tegenmark och Urban Pettersson Bargo. [Katastrofalt dåligt att schizofrenipatienter inte får rätt vård - Altinget - Allt om politik: altinget.se](#)

Varje år förlorar hundratals barn i Sverige en förälder i suicid. [När en förälder tar sitt liv måste samhället stötta barnet | Bris - Barnens Rätt i Samhället](#)

France. Convention citoyenne. Corpus documentaire: *Un parcours d'information sur la fin de vie*. [Ressourcedocumentaireconventioncitoyenne.pdf \(lecese.fr\)](#)

Time to look back on the year just gone. [Our 2022 'top five' - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

Special Report. [Creating Chimeric Animals: Seeking Clarity on Ethics and Oversight: Hastings Center Report: Vol 52, No S2 \(wiley.com\)](#)

Schleidgen, S., Kremling, A., Mertz, M. *et al.* *How to derive ethically appropriate recommendations for action? A methodology for applied ethics.* Med Health Care and Philos (2022).

<https://doi.org/10.1007/s11019-022-10133-9>

Harvard Medical School's Master of Science in Bioethics *degree* program. January 15 2023 is the final deadline for international students applying for the full-time program. [Master of Science in Bioethics | Bioethics \(harvard.edu\)](#)

The department of Ethics & Law at Leiden University Medical Center (LUMC) is looking for two PhD candidates to evaluate the ethical aspects of stem cell and gene therapy research.

<https://www.lumc.nl/en/over-het-lumc/werken-bij/vacatures/c.22.jm.np.26-phd-candidate-ethical-evaluation-of-stem-cell-and-or-gene-therapy/>

The Bioethics, Medical Ethics, and Health Law conference will take place in Porto, October 16-18 2023. Sessions on Medicine and the Holocaust will be featured: [Information - Bioethics Annual Conference \(bioethicsporto2023.com\)](#)

Vecka 50

Region Stockholm har överträtt hans grundläggande rätt till kroppsligt självbestämmande. [Hovrätten ger Teddy Bondefalk rätt – får skadestånd för operation utan samtycke - Centrum för rättvisa \(centrumforrattvisa.se\)](#) Domen: [Svea-HR-T-9154-21-Dom-2022-12-13-maskad.pdf \(centrumforrattvisa.se\)](#)

Tidöavtalet. [Västra Götalandsregionens ledning: »Vill inte bidra till angiverikultur« \(lakartidningen.se\)](#)

Pressmeddelande. [Lagändringar ska förenkla genomförandet av klinisk forskning - Regeringen.se](#)

Nobelpristagare [Svante Pääbo: Vi bör vara försiktiga med genteknik - Svenska Dagbladet \(svd.se\)](#)

Fokus bör handla om hur forskare på förhand ska kunna efterleva lagen och säkerställa att forskningspersoner är skyddade.
[Etikprövningsmyndigheten: Forskning får inte gå ut över individer | SvD Debatt](#)

Slutreplik om etikprövning. [Otydlighet kring definition av politiska åsikter, skriver forskare | SvD Debatt](#)

"Hopefully, these staged conference rooms will soon be empty". Pär Segerdahl. [Predatory conferences - The Ethics Blog \(uu.se\)](#)

Projects in the U.K. and New York City face questions of cost and ethics. [Sequencing projects will screen 200,000 newborns for disease genes | Science | AAAS](#)

Kate Kirk University of Leicester, Laurie Cohen University of Nottingham. ['It's like being in a warzone' – A&E nurses open up about the emotional cost of working on the NHS frontline \(theconversation.com\)](#)

New independent review into the care of critically ill children in England. [Disagreements in the care of critically ill children - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#) ; [Nuffield Council on Bioethics announces independent review of disagreements in the care of critically ill children - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

Daniel J. Benedetti, Jonathan M. Marron, Stefanie M. Thomas, et al. [The role of ethicists in pediatric hematology/oncology: Current status and future needs - Benedetti - Pediatric Blood & Cancer - Wiley Online Library](#)

Portugal's parliament has approved legislation to allow medically assisted suicide in limited circumstances. [Portugal euthanasia: Parliament backs assisted suicide bill - BBC News](#)

Citizen science, in which researchers actively engage in co-research with members of society, is an increasingly common form of research. Webinar. 3 February, 13:00–14:30. Online. Lecturer: Sonja Bjelobaba and William Bülow O’Nils. [Ethics in citizen science - Centre for Research Ethics & Bioethics \(CRB\) - Uppsala University, Sweden \(uu.se\)](#)

Postgraduate Bioethics Conference. University of Edinburgh | 12-13 June 2023. [PGBC 2023 — Postgraduate Bioethics \(postgradbioethics.com\)](#)

Vecka 49

Denna vecka väljer jag att tipsa om två nya böcker. Det är bara så att båda handlar om döden. Några kanske tycker att jag kunde ha valt ett roligare ämne. Jag ska försöka att det blir så nästa gång!

”Dödshjälparen” av Peter Strang cancerläkare och professor i Palliativ medicin. ”... en spänningsroman i en existentiell miljö. Handlingen är förlagd till en avdelning där svårt sjuka vårdas. Det är inte konstigt om någon dör på avdelningen, men det börjar bli allt fler dödsfall som är oväntade. Är det här naturligt eller är det ”någon” som skyndar på döendet – och är det i så fall med ett gott eller dåligt motiv?”

”En liten bok om konsten att dö”. Författaren Ulf Nilssons anteckningar under hela sjukdomstiden (12 veckor) innan han dog.

Anorexivården. [Uppdrag granskning – Äta, bältas eller dö | SVT Play](#)

Socialstyrelsen. [Webbinarium och podcast om våld mot barn med funktionsnedsättning - Kunskapsguiden](#)

Många socialsekreterare använder anknytningsteorin på fel sätt, menar barnpsykologen Mårten Hammarlund i en ny studie. [Full article: Attachment goes to court: child protection and custody issues \(tandfonline.com\)](#)

Pernilla Becker, Lars Ahlenius, Magnus Svensson. Nätverket för spinal muskelatrofi. [Äldre funktionsnedsatta som nekas läkemedel diskrimineras - Altinget: Vård och Hälsa](#)

Replik av August Danielson doktorand till Jörgen Svidén, ÖNEP. [Replik: Ingen lagändring krävs för att slippa anmäla lindrigare brott - Tidningen Curie](#)

SUHF:s expertgrupp för etikfrågor i en replik på förslaget från Jörgen Svidén vid Önep. [Replik:Se över hela etikprövningssystemet - Tidningen Curie](#)

Uppsala University. Bridge Project. Checklists for the Academic and Research Integrity. [Project Outputs – ENAI \(academicintegrity.eu\)](#)

Involuntarily providing care to those deemed to be in "psychiatric crisis". [Eric Adams faces backlash for NYC plan to involuntarily hospitalize the homeless : NPR](#)

AMA Journal of Ethics December Issue. Stillness and solidarity as necessary to orientating oneself to health care practice and professionalism. [Issues | Journal of Ethics | American Medical Association \(ama-assn.org\)](#)

New. [Introducing Clinical Ethics Case Studies for Hastings Bioethics Forum - The Hastings Center](#) ; First case. [Should He Have Brain Surgery? - The Hastings Center](#)

Vårens samtalskurser (De Nödvändiga Samtalen) på Palliativt Utvecklingscentrum i Lund:

28 mars 2023. [Samtalsträning för sjuksköterskor, undersköterskor och paramedicinare | Palliativt utvecklingscentrum](#)

29 mars 2023. [Samtalsträning för läkare: Svåra besked | Palliativt utvecklingscentrum](#)

30 mars 2023. [Samtalsträning för läkare: Brytpunktssamtal | Palliativt utvecklingscentrum](#)

Vecka 48

Bild: www.bioetika.hr/iaee2023/ Zagreb, Croatia.

Ny rapport. [Bemötande och stöd när barn föds döda \(sbu.se\)](http://sbu.se)

Nytt från Smer. 2022 11 30. [Yttrande om xenotransplantation \(smer.se\)](http://smer.se) ; DN debatt. [”Transplantationer från djur väcker svåra frågor” - DN.SE](http://dn.se)

Pressmeddelande. [Oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsoperationer ska kriminaliseras - Regeringen.se](http://regeringen.se)

För socialtjänsten kan den lättaste vägen vara att blunda för hedersförtryck.

Socionomen och författaren Jeremiah Karlsson: [Jag minns mitt första tvångsomhändertagande - Kvartal](http://kvartal.se)

Debatt. Äldreomsorg. [PRO: Äldrevården behöver 10 extra miljarder årligen | SvD Debatt](http://svd.se)
[Den olämpliga vårdlagen diskriminerar sjuka äldre \(expressen.se\)](http://expressen.se)

Demensforskaren Anders Wimo undrar: [Vem ska få nytt läkemedel mot alzheimer? | Forskning & Framsteg \(fof.se\)](http://fof.se)

Barbro Westerholm och 207 läkare skriver protest. [Är det rimligt att läkare inte får hjälpa döende att avsluta sitt liv? \(lakartidningen.se\)](http://lakartidningen.se)

Ny undersökning. [Hot vanligt bland läkare: »En larmsignal som måste tas på allvar« \(lakartidningen.se\)](http://lakartidningen.se)

Tingsrätten. [Läkare hade sin frus tillstånd att läsa journal – döms för dataintrång \(lakartidningen.se\)](http://lakartidningen.se)

Karolinska universitetssjukhuset namngav en anhörig i ett inlägg på Facebook. [Karolinska kritiseras för att ha publicerat namn på anhörig - DN.SE](http://dn.se)

August Danielson, Li Bennich-Björkman. Uppsala universitet. [Forskare: Etikprövningen skapar rädsla bland forskare | SvD Debatt](#)
Per-Olof Eliasson. [Kulturkrig på högsta nivå? – Universitetslärares \(universitetslararen.se\)](#)

Segerdahl, P. *The Invisible Patient: Concerns about Donor Exploitation in Stem Cell Research*. *Health Care Anal.* (2022).
<https://doi.org/10.1007/s10728-022-00448-2>

Ploug T & Holm S. *The right to a second opinion on Artificial Intelligence diagnosis—Remedying the inadequacy of a risk-based regulation*. (2022). *Bioethics*. <https://doi.org/10.1111/bioe.13124>

Kammerer E. et al. *Qualitative Study of the Pain Experiences of Children and Their Parents at a Canadian Children's Hospital*. *Children* 2022, 9, 1796. <https://doi.org/10.3390/children9121796>

Bagade, T. et al. *The human right to safely give birth: data from 193 countries show that gender equality does affect maternal mortality*. *BMC Pregnancy Childbirth* 22, 874 (2022). <https://doi.org/10.1186/s12884-022-05225-6>

UK. [Woman with Down's syndrome loses abortion law appeal - BBC News](#) ; UK. [Encouraging self-harm to be criminalised in Online Safety Bill - BBC News](#)

International report “*European Group on Ethics in Science and New Technologies. Values in times of crisis: Strategic crisis management in the EU*”.

11th International Conference on Ethics Education will take place in Zagreb, Croatia, June 15-17 2023. [International Association for Education in Ethics | Events \(ethicsassociation.net\)](#)

Etiska aspekter vid hantering av stora datamängder inom (bio)medicin. [Sök till DATAETHICS Winter School 2023 | Karolinska Institutet Nyheter \(ki.se\)](#)